

השמעת קול מנגינות

יסוד ההלכה [שלה,א]

1. טעם הגזירה - אסור להשמיע קול של שיר בכלי גזרה שמא יתקן כלי שיר.
2. קול של שיר - כל שמתכוין להשמיעו **בנעימות** קצת כדרך שיר כגון מה שנותנים מים בכלי מלא נקבים ומטיף על כלי מתכת כפוי טיף אחר טיף כדי שישמע קול נעים אסור לעשות כן. אך לחולה מותר.
3. קול שאיננו של שיר - קול שאינו כעין של כלי שיר כיון שאינו בנעימה ובנחת - מותר להשמיעו.
4. קול שאינו של שיר בכלי המיוחד - מח' הפוסקים ומנהגנו לאסור. 'כגון להקיש על הדלת בטבעת הקבועה בה אף שאינו מכוין לקול של שיר'
5. כשאינו מתכוון להשמיע קול - 'אם אינו מתכוין להשמיע קול כלל באותו כלי מפני שאינו צריך לו כלל אלא שהקול נשמע מאליו כשנוטל הכלי' - מותר. 'זוג שיש בו עינבל' ' לילך לבוש בבגד שקבוע בו זוג המשמיע קול של שיר' - מותר ליטלן.
6. השמעת קול שאינו של נעימה לצורך מצווה - 'אין לאסור כיון שהוא צורך מצווה .. וכל שכן לצורך מצווה ואינו קול של שיר שהרי אינו בנעימה ובנחת אלא שהוא בכלי המיוחד לכך בלבד':

השמעת קול – האסור והמותר

- ▶ אסור להשמיע 'קול' של מנגינה בשבת, בכלים אף שאינם חשמליים, כגון 'תיבת נגינה', קפיץ של מובייל וכיו"ב.
- ▶ גם 'קול' סתמי אסור להשמיע בשבת בכלי המיוחד להשמעת קולות. כגון לרשרש בפעמון בנייר מרשרש וכיו"ב.
- ▶ גם כדי להרגיע תינוק שישתוק אסור להשמיע קול 'קצבי' וכש"כ מנגינה ממש. כגון להרעיש בפעמון לקשקש באגוז וכיו"ב.
- ▶ השמעת 'קול' שאיננו של 'שיר' – לא מוזיקלי, אלא קול סתמי בכלי שאיננו מיוחד להשמעת קול כגון לדפוק על השלחן באופן לא קיצבי וכן לדפוק על הדלת וכיו"ב. – מותר

השמעת קול להרגעת הקטן

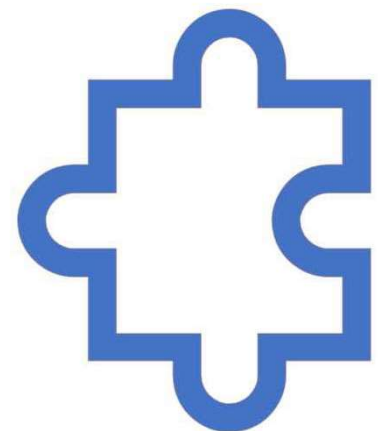
- ▶ א. מפורש בשו"ע שאסור להשמיע קול כדי להשקיט את התינוק
- ▶ ב. באם הקטן לא מצליח להירדם – מותר להשמיע לו קול מרגיע כגון לרשרש בפעמון בבובה וכיו"ב שאינם כלי נגינה ממש.
- ▶ ג. תינוק שבוכה בכי רב ואיננו נרגע – מותר להשמיע לו קולות שאינם מנגינה אלא קול סתמי.
- ▶ ד. בכלי המיוחד להרגעת קטנים ניתן להשמיע קול כדי להרגיעו רק יעשה זאת בשינוי.
- ▶ ה. להעיר כי בשו"ת באר משה ח"ו סי' כח הקל אף יותר עיי"ש שכל כלי שאיננו מיועד למוזיקה אלא רק לרעשים להרגעת תינוק איננו כלל בכלל גזירת השמעת קול. עוד יש פוסקים שכתבו ליחד כלי לשבת [ראה פסק"ת] והוא ע"פ מש"כ הבה"ל [שלח ד"ה הואיל והכלי] שבכלי המיוחד להשמעת קול יש איסור משום עובדין דחול אך אדה"ז כלל לא הזכיר סברא זו ואכמ"ל].

מנעלים ובגדים המשמיעים קול

- ▶ אסור להלביש קטן במנעלים [וכיו"ב] שמשמיעים קול בעת שילך.
- ▶ אין לתת לקטן לשחק במשחקים שעיקר משחקם הוא בהשמעת קול, אך משחק שעיקרו איננו להשמעת קול אף שעשוי להשמיע קול מותר לתת לקטן לשחק בו.
- ▶ לכן מותר לתת לקטן לשחק בכדור שבאם לוחצים חזק מצפצף וכיו"ב.
- ▶ אך אין לתת לו לשחק בתיבת נגינה.
- ▶ אך באם אביו רואה שמשמיע בזה קול – ראוי שימחה בקטן.

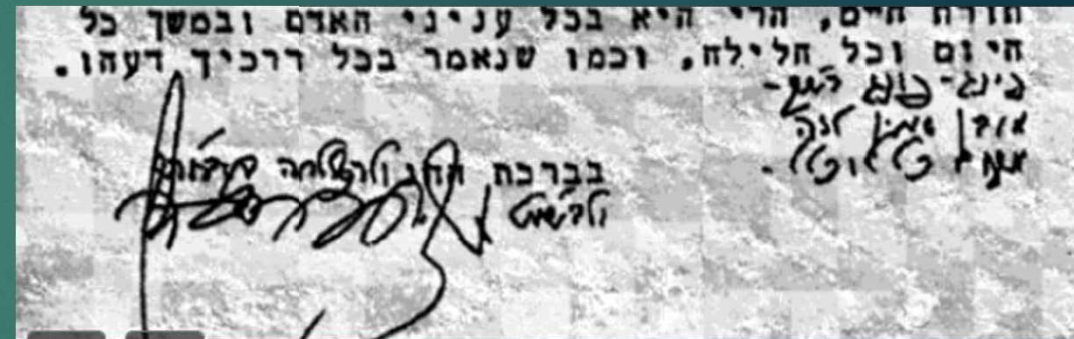

משחקים בשבת

מענות ק' מהרבי

וואָרום די צייט וואָס ער קען זיך שפּילן „פּוטבאַל“, אָדער אן אַנדער „גיים“ – דאַרף ער אָפּגעבן (די צייט) אויף זיצן און לערנען תורה (להבדיל):

און אַז ס'קומט שבת איז ער באַגרעניצט, וואָרום ער טאַר זיך ניט פאַר-נעמען מיט „גיימס“, דערפאַר וואָס שבת טאַר מען דאָס ניט טאָן:

באחת השנים פתחנו גם מסגרת מיוחדת לשבתות. היוזמה באה לאחר שהתגלה שנערים הולכים בשבתות לאתרים שיש בהם משום חילול שבת. על מנת למשוך את הנערים, שילבנו במסגרת זו משחק בכדורי פינג-פונג. משדיווחנו על כך לרבי, הגיע המענה בכתב ידו הק':

– "פינג פונג בשבת קודש אין לזה מקום כלל וכלל".

להשתעשע עם הקטנים בשבת

טור שמעון הוה מפיק תלת מאה גרבין,
ולמה תרבו, אי תימא מפני הזונות, והלא לא
היתה אלא ריבה אחת והוציאה משם. אמר
רבי הונא, משום שהיו משחקין בכדור
בשבת. עשרת אלפים עירות היו בהר המלך,

תורה א

אם אבדו אינו חייב באחריות ואם היה שכיר
שבת שכיר חדש שכיר שנה שכיר שבוע
נותן לו שכר שבת לפיכך אם אבדו חייב
באחריות אלא גבי שבת היינו טעמא דאין
קוראין בתחילה משום דיפנו אבהתהון דינוקין
למצותא דשבתא ואיבעית אימא משום
דבשבתא אבלין ושתיין ויקיר עליהון עלמא
כדאמר *שמואל שינוי וסת תחילת חולי

י"ז חייב באחריות : דיפנו אבדון
דיטקא למנותא דשבתא • שאבות
(ד) הדיטקות פוין למנות שבת
ומשתעשעין עם הדיטקות ואם
יקראו הדיטקות לכתחילה יחשו
לצטולם : ויקיר עליהון עלמא • על
הדיטקות שמתוך שאכלו יותר ממה
שדרכן לאכול כחול אבריהם ככדון
עליהן ואין יכולין ללמוד בתחילה
שלריך עיון מרובה : גדול מי בעי

מסקנת ההלכה על עצם המשחק בשבת

▶ מור וקציעה סימן שלח

ויש אוסרין לגדולים כל שחוק שלא נתנה שבת אלא לעונג טוב או לדברי תורה, לא לדברים בטלים והבאי. וכן נראה שהרי כל דברי שחוק ובטלה גם בחול מי התירם, אף על פי שאינו נפסל בכך לעדות ולשבועה, אם עושה באקראי, ובלי ריוח ממון, מיהת לא גריעי מדברים בטלים, שעוברים עליהם בעשה ול"ת, כ"ש במיני צחוק שיש בהם איסור מוסיף אפילו בראיה בעלמא, משום מושב לצים, כמ"ש רז"ל (בפ"ב) [בפ"א] דע"ז [ית, א], אם לא שצריך להרויח לנפשו העצובה (ואינה מיושבת לעסוק בפקודי ה' ישרים משמחי לב, מתגבורת השחורה) לשמחה להניח לה מעצבה ומרגזה, בטיול ושחוק, כה"ג ודאי בשבת נמי משרי שרי.

▶ בכל המשחקים יש לשים לב שאין בהם חשש חילול שבת

מוקצה

- ▶ מה' הפוסקים האם מה שמיוחד רק למשחקים נחשב כמוקצה , ומנהגנו להקל
- ▶ מכשירים אלקטרוניים מקולקלים –
- ▶ באם יחדם למשחק מעש"ק הם אינם מוקצה.
- ▶ ראוי שיהיה ניכר שהם מקולקלים.
- ▶ ראוי שיהיה ניכר שהוא מקולקל מפני 'מראית העין' ו'זילותא דשבת' ועוד טעמים.

אופנים

▶ אף שלא מצאנו מקור ברור בדברי חז"ל והפוסקים הקדמונים לאיסור זה, למעשה פשט המנהג לאסור באופן מוחלט את הרכיבה בשבת. וטעמים הרבה נאמרו בזה:

▶ 1. משום עובדא דחול - משום שהוא דרך חול וזלזול שבת ויו"ט.

▶ 2. גזירה שמא ישברו האופניים או הגלגלים ויבוא לתקנם.

▶ 3. משום טרחא בשבת.

▶ 4. שמא ייצא מחוץ לתחום.

▶ 5. משום 'שלא יהיה הילוכך בשבת כהילווכך בחול' (שבת דף קיג, סוע"א וראה שו"ע אדה"ז סש"א ס"א);

▶ 6. שמא יבוא לטלטלם ד' אמות ברה"ר (ראה כה"ח סת"ד ס"ק ח).

אופנים

- ▶ אין לרכב על אופניים בשבת.
- ▶ ולגבי אופניים שמותקנים בהם גלגלי עזר:
- ▶ אין חובה למחות בקטן הנוסע בהם ליד ביתו.
- ▶ אך באם יש בזה פרצה וחשש לקלקול חינוכי יש למנוע מהקטן.
- ▶ אופני 'תלת אופן' המיועדים לקטנים מותר לשחק בהם בשבת.
- ▶ כמו כן מותר ללכת בשבת על גלגליות ('סקטים').
- ▶ אלא שאם רואים שהדבר יביא לזלזול בכבוד השבת ראוי למנוע את נסיעה בהם.

אוהל

- א- אסור ליצור אוהל בשבת, ואף אהל ארעי אסור.
- ב- מסיבה זו יש למנוע מילדים לפרוש שמיכה בין כיסאות בכדי ליצור אהל תחתיה, כמו כן כל שאר צורות של יצירת אהל אסורות בשבת.
- ג- כשאר נעשה כזה אוהל אסור לנו לפרקו
- ד- מותר לעשות מחיצת ארעי בשבת כל עוד לא עושה לה גג טפח.
- ה- ולכן כאשר רוצים ליצור מחיצה משמיכה וכיו"ב – בלי גג – הדבר מותר.

אלבום תמונות –

- ▶ אלבום תמונות ללא כיתובים מותר להסתכל בו בשבת. – ואיננו שטרי הדיוטות
- ▶ אלבום תמונות של 'צדיקים', כגון אלבום משיח וכדומה, כיוון שתמונות אלו יש בהם הוספה ביר"ש, מותר להסתכל בהם גם כשיש כיתוב תחתיהם, ואף מותר לקרוא את הכיתובים.
- ▶ אסור להדביק תמונות באלבומים בשבת.
- ▶ וכן אסור למיין תמונות/ מדבקות בשבת.
- ▶ אסור לשחק משחקי רווח והפסד של קלפי תמונות משום שדומה הדבר למקח וממכר.

קלפים

▶ מותר לשחק משחק זכרון שמוציא את הקלפים שמעוניין בהם.

▶ משחקי קלפים שאין כיתוב תחתיהם – כשאינו משחק על כסף מעיקר הדין הדבר מותר, אך כבר צווחו הקדמונים שיש להימנע ממשחק בקלפים אלו.

▶ משחקי קלפים שיש כיתוב תחתיהם – אסורים מן הדין.

▶ קלפים חינוכיים – מותר לשחק בהם שבת.

▶ [כיון שהם מחנכים לתורה ויר"ש אין בהם איסור שטרי הדיוטות. וזאת ע"פ מש"כ בדה"ש (סק"ז אות מ) שכל כיתוב על דבר שיש בו קדושה, כמו פרוכת או ארון הקדש או בימה וכיוצא בזה – אין בהם איסור קריאה בשבת, כי לא יבואו להחליף בין דבר שיש בו קדושה לשטרי הדיוטות של חולין]

אקדה משחק –

- ▶ ראוי שלא לשחק באקדה מים בשבת.
- ▶ אין לשחק כלל בקפצונים וכדומה.
- ▶ אקדה דמה מצד דיני שבת אין בו איסור, אך צריך עיון רב האם הוא משחק ראוי.

בובות

- ▶ באם ישנם סלולות יש לנתקם מערב שבת.
- ▶ - ובאם יודעים שהילד יפעיל נכון להוציא לגמרי את הסוללות.
- ▶ סירוק שער הבובות
- ▶ קטנות שמסרקות את שער הבובה בשבת, כשעושות זאת בזהירות, אין למחות בהן.
- ▶ אך יש למנעם מלקלוע את השיער ולעשות בו צורות.
- ▶ נפלה יד או רגל מן הבובה, באם דרכה להתפרק כל הזמן מותר להחזיר, ובאם אין דרכה להתפרק אסור.
- ▶ ככלל יש להימנע מבובות שפרצופם שלם, ואף בימות החול. והמקל יש לו על מי שיסמוך

בלונים –

- ▶ אין לנפח בלונים בשבת.
- ▶ אמנם בכדור ים, ובובות המתנפחות וכדומה, שכבר מולאו באוויר פעם אחת ועשויים למילוי וריקון, יש יותר מקום להקל בניפוחם.
- ▶ אין לקשור בלונים זה לזה.
- ▶ בלון המנופח מערב שבת איננו מוקצה אך בלון שהתפוצץ הרי הוא מוקצה.
- ▶ בלוני סבון – נכון שלא לתת לילדים לשחק במשחק זה בשבת.

השחלה וחריזה

▶ אסור לחרוז 'עיגולים' לתוך חוט שרשרת וכדומה, על מנת ליצור יצירה בשבת [ע"י קשירת קשר עניבה בקצה וכדומה].

▶ משחקי השחלה – בהם מוציאים ומכניסים חלקים שונים מבלי לקשור, אינם אסורים בשבת.

▶ [כ"כ הקצה"ש (סקמ"ו ע' צז בבדה"ש הע' 25): "כ' בס' שביתת השבת די"א שהמחריז מרגליות או קארעלין על החוט יש בזה איסור.. משום מתקן מנא"]

כדור

- ▶ כדור המיוחד למשחק איננו מוקצה.
- ▶ גוגואים – שיוחדו למשחק אינם מוקצה, ומותר לשחק בהם באם לא מרוויחים כלום מן המשחק [אלא כל אחד מקבל את הגוגואים שלו בסוף המשחק].
- ▶ כל ההיתר הוא רק ברשות היחיד אך בכרמלית או רה"ר, אין לשחק.
- ▶ כאשר כדור נתקע בעץ אסור להורידו משם בשבת, ואף לא באמצעות מקל או נענוע העץ.
- ▶ יצוין שכל ההיתר לשחק בכדור וכדומה הוא רק לקטנים ורק במידה נכונה שלא יביא לביטול תורה וזילותא דשבת.
- ▶ פינג פונג 'טניס שלחן' יש מתירים, ויש אוסרים משום אוושא קולא.

כדור

- ▶ אף שהכדור והגוגואים אינם מוקצה, אסור לשחק בהם על הרצפה מחוץ לבית, גזירה שמא יבוא להשוות גומות. אך אין חובה למחות בקטנים המשחקים בחצר. וה"ה בשאר משחקים שמשחקים על הקרקע עצמה שיש בהם חשש השוואת גומות.
- ▶ לכן אין לתת לילדים לשחק כדורגל בחצר.
- ▶ אף משחק הגולות אין לשחקו בחצר, אלא ישחקו על גבי השולחן או בתוך הבית.
- ▶ כמו כן נכון גם להימנע מכדור סל בחצר.
- ▶ אך משחק כדור-עף מסירות וכדומה שאינם על גבי הקרקע רשאים לשחק.

כתיבה לוחות / פאזלים

- ▶ לוחות שמסדרים בהם אותיות וכיו"ב - באם הנם מתחברים ומתפרקים בקלות מותר לשחק בהן בשבת. ויש מחמירים באם יש מסגרת.
- ▶ פאזלים היוצרים תמונות, הם חמורים יותר מלוחות אלו דלעיל, שהרי אין ההרכבה כהקרבה בעלמא של החלקים, אלא כרוכה במעשה אומן ומחשבה. אמנם בפאזלים שאינם נאחזים בכח ובקלות מתפרקים יש מקום להקל.
- ▶ לוח מגנט שמחברים עליו אותיות וצורות, באם החלקים גופלים בקלות והדרך לפרקם בגמר המשחק מותר לשחק בו בשבת.
- ▶ לוח סקוטש דינו כלוח מגנט.
- ▶ משחקי התאמה וחיבור צורות - מותרים בשבת.
- ▶ עוד צריך להיזהר בזה - ובכל המשחקים מעין אלו - מאיסור 'בורר', שהרי כשנוטל את החלק שרוצה כעת בוררו ואם הוא 'לאלתר' הרי זה מותר, אך באם אין זה החלק שהיה חפץ בו אסור להניחו בצד.

כתיבה לוחות / פאזלים

- ▶ כתיבה שאיננה של קיימא אסורה אף היא בשבת – ולכן אין לכתוב על לוח שמעבירים עליו מגנט וכך נוצרות מילים וצורות.
- ▶ כמו כן, אסור לכתוב על זכוכית שיש עליה אדים, וכן לא יכתוב על חול או על אבק, וכן אסור לכתוב במי פירות, ואע"פ שכל אלו אינם מתקיימים, אסורים הם מדרבנן. וכן אסור לחרוץ על לוח כתיבה.
- ▶ וכן לוחות משחק שיש עליהם כמין ניילון שמעבירים אותו והכתב נמחק ע"י שנפרד מהלוח, אסור לכתוב ולמחוק בהם, ומשום כך לוחות אלו הנם מוקצה.
- ▶ מותר לסמן כעין צורת האותיות בידיים (באמצעות שפת אצבעות או לצייר באוויר צורת אות), וכן מותר להעמיד דבר כנגד השמש על מנת שיראה צלו כצורת אות או שאר ציור, ואין בזה משום כותב.

אסיפת ומיון משחקים ומשחקי מיון כרביעיות

- ▶ [באסיפת המשחקים אין איסור של 'מעמר'].
- ▶ אולם יש איסור למיין בשבת, ויש מי שמקל בזה.
- ▶ מסיבה זו אין למיין את המשחקים המעורבים זה עם זה בכדי להניח כל אחד במקומו.
- ▶ אך כאשר מעוניין לקחת קלף מתוך ערמה, מותר להוציא את הקלף שמעוניין בו כעת.

אסיפת ומיון משחקים ומשחקי מיון כרביעיות

לפיכך: ▶

- ▶ במשחקי שח-מט, דמקה, קלפי רביעיות, רמי (= Rummy רמיקוב) וכדומה, יש להיזהר שלא יפריד בסיום המשחק את הכלים או את הקלפים השונים כדי לסדרם לפי סוג או צבע וכדומה, אמנם להפרידם ולסדרם בכדי לשחק בהם שוב - מותר כשעושה כך לצורך מיידי.
- ▶ מותר לשחק רביעיות, ויש להיזהר להוציא רק את הקלף שמעוניין בו ולא להפך.
- ▶ מותר לשחק משחק זיכרון שמוציא את הקלפים שמעוניין בהם.
- ▶ מותר לשחק ברמי ואין בזה כל חשש של בורר.

קובייה הונגרית ו'דוקים'

במשחקים שצורת המשחק היא לברור:

- ▶ כאשר המשחק הוא למיין כגון להניח את הצבע המסויים במקום בפני עצמו מותר, והחמירים יש מקום לחומרתם.
- ▶ דוקים – מותר לשחק בהם בשבת.
- ▶ כמו כן מותר לשחק בקובייה הונגרית בשבת.

משחק בחול באדמה

- ▶ חול המיוחד למשחק איננו מוקצה.
- ▶ אולם אדמה שבחצר או חול שעל שפת הים וכיו"ב אין לשחק בהם מפני שהוא מוקצה.
- ▶ אלא שגם בחול המיועד למשחק, אין לשחק באופן שיוצר גומות, ולפיכך:
 - ▶ יכול לשחק רק בחול שמיד שנוטל את החול נסתמת הגומא.
 - ▶ או כאשר נוטל חול ממקום בולט כעין 'הר'.
 - ▶ אך אין לשפוך בו מים.
 - ▶ ואין לבנות בנינים וכיו"ב.
 - ▶ וכן אין לצייר בחול.
- ▶ אך מכיוון שהרגילות היא לשחק באופנים האסורים לכן ראוי למנוע מילדים לשחק בחול בשבת.

חול קינטי

- ▶ מותר לשחק בו באם איננו יוצר מבנים או צורות בעלות משמעות.
- ▶ משח מוקצה – כשאר חול רגיל שמיועד למשחק שאיננו מוקצה. לש - בחול קינטי אין מערבבים נוזל, וההדבקה נעשית על ידי החומר עצמו ולכן אין איסור של לש. ממרח - בחול קינטי אין זה שייך כיון שאינו דבוק היטב. בונה - חול קינטי בשונה מפלסטלינה אינו מחזיק מעמד
- ▶ אך כן יש חשש מצד מלאכת כתיבה שהינה גם בדבר שאיננו מתקיים ולכן אין לשרטט בחול הקינטי ציורים ואותיות.
- ▶ גם נכון שלא ליצור מן החול באופן מכוון חתיכה בעלת צורה מסויימת, שגם זה הוא בכלל מלאכת כותב.

פּלסטליינע

▶ אין לשחק בפּלסטליינע בשבת.

▶ כיוון שכן - פּלסטליינע היינע
'מוקצה'.

משחקי הרכבה / בניה

- ▶ אין להרכיב משחקים בשבת, כגון מטוס/אנייה וכדומה.
- ▶ משחקי בניה שעשויים להישמר לאורך זמן, ראוי שלא לשחק בהם בשבת.
- ▶ באם דרך המשחק הוא שמפרקים את מה שבנו בסוף המשחק - מותר לקטנים לשחק בו בשבת.
- ▶ אך ילדים גדולים ראוי למנוע לגמרי ממשחקי הרכבה שבונים בשבת.
- ▶ באם לא צריך להפעיל כח בחיבור החלקים זה לזה אין איסור בדבר.
- ▶ לפיכך מותר לשחק:
 - ▶ ב'סברס'; 'לגו' גדול; מגנטים; 'קליקיס' וכדומה.
 - ▶ אך יש להימנע מלשחק ב'לגו' קטן שיוצרים בו צורות לאורך זמן, וכן ב'פליי מובייל' (Playmobil) – שיוצרים בו צורות שיעמדו לאורך זמן.

משחקי קפיץ מכני –

▶ מותר לשחק בהם בשבת.

▶ כמו כן מותר לשחק במשחק 'הליקופטר' (helicopter) עם קפיץ.

▶ פמ"ג (או"ח א"א ש"ח ס"ק עח) כתב וז"ל: "בשו"ת פנים מאירות חלק ב (קכ"ב) [סימן קכג] מתיר לטלטל אוהר של כסף, וגם להעמיד ולמשוך השלשלת בשבת מתיר כמו מטה רפויה, יע"ש. ועיין סימן רנ"ב סעיף ה' [בהגה] וסימן של"ח סעיף ג', משמע בשבת אסור לערכו ולמשוך השלשלת, ומשמע איסור תורה, דאם לא כן אין לדמות לרחיים, יע"ש"

▶ אדה"ז ס"ל כמקלים בזה וז"ל (בסרנ"ב סט"ז): "מותר להעמיד מערב שבת זוג המקשקש לשעות עשוי ע"י משקולת, אף על פי שמשמיע קול בשבת לא יבואו לומר שהעמידו בשבת ועבר על גזירת חכמים שאסרו להשמיע קול בשבת בכלי המיוחד לכך, לפי שהכל יודעים שדרכו להעמידו מאתמול - שכן דרכו לעולם להעמידו בכל יום על יום שלאחריו". ומשמע קצת שסובר דגם עיקר עריכת שעון בשבת איסורו רק משום 'השמעת קול', וכן משמע מסשל"ח ס"ד שכ': "זוג המקשקש לשעות עשוי ע"י משקולת אסור לערכו בשבת משום שמשמיע קול של שיר (ועוד שהוא כלי המיוחד לכך) והוא צריך לקול זה ומתכוין לו אבל מבעוד יום מותר לערכו ולהכינו כדי שילך ויקשקש כל השבת כמ"ש בסי' רנ"ב".

קיפולי נייר –

- ▶ אין לשחק ביצירת צורות מקיפולי נייר.
- ▶ אך באם הצורות אינם נעשות לקיום אין למחות בקטנים המשחקים בזה.
- ▶ אין לשחק בנייר המיועד לכתיבה או לציור, אלא רק במפיות או נייר המיועד לשמוש המותר בשבת. [משום 'מוקצה', כיון ששימושו רק לדבר האסור בשבת.]

מונופול, תחרות על קלפים וכיו"ב –

- ▶ אסור לשחק תמורת כסף או בכדי להרוויח דברים ממשיים בשבת.
- ▶ לכן אין לשחק במשחקי תחרות על קלפים וכדומה.
- ▶ משחק המונופול מעיקר הדין מותר לשחק בו כיון שאין מרוויחים בו 'כסף' אמיתי.
- ▶ אך כתבו הפוסקים שלילדים גדולים יש להימנע שמרגילם בזה למשא ומתן.
- ▶ כאשר יש במונופול קלפים עם תמונה וכיתוב תחתיה יש להימנע ממשחק בקלפים אלו משום שטרי הדיוטות. אא"כ הינם קלפים של תורה ויר"ש.

ריצה קפיצה גומי –

- ▶ ילדים הנהנים מריצה בשבת מותר להם לרוץ.
- ▶ גדולים הרצים עם הקטנים להנאת הקטנים, והם אינם נהנים מהריצה – נסתפקו הפוסקים האם רשאים לרוץ.
- ▶ מותר לקפוץ על טרמפולינה בשבת.
- ▶ מותר לשחק בגומי וכדומה –
- ▶ יש להזהר שלא לקשור את הגומי בשבת.
- ▶ מותר לשחק 'שלוש מקלות' וכדומה, אך ייקח רק עצים שייחדם לכך מבעוד יום ואינם מוקצה.
- ▶ אין לקפוץ בחבל על הקרקע, מחשש השויית גומות.

כלים שונים:

- ▶ בולים – אין למיינם ולהדביקם, ובדרך כלל הנם מוקצה, אך אוסף של ילדים שמשחקים בו איננו מוקצה.
- ▶ רכיבה על 'בימבה' וכדומה, מותרת, כאשר אינה חשמלית, ולא משמיעה קול.
- ▶ זכוכית מגדלת – מותרת.
- ▶ טלסקופ – אם איננו חשמלי מותר.
- ▶ יו יו – מותר לשחק בו, אך יש להזהר מאיסור מתיר קשר.
- ▶ כלי חפירה – הנם מוקצה.
- ▶ כלי נגינה – הנם מוקצה.

כלים שונים:

- ▶ כרטיסיה, וכן רב קו וכדומה הנם מוקצה.
- ▶ מקלות, אבנים, עצים וכדומה - אין לשחק בהן בשבת אא"כ ייחדום למשחק לעולם או ששיחקו בהם מבעוד יום מתוך כוונה שיהי' משחק תמידי.
- ▶ משחקים חשמליים – הנם מוקצה, אא"כ רגילים לשחק בהם באופן המותר ואין חשש שיפעילו את החשמל בשבת.
- ▶ ערסל או נדנדה – כאשר הנם מחוברים לעץ ישירות אסורה.
- ▶ אולם כשמחוברים לעץ ע"י מסמר וכדומה - אם העץ חזק דיו שלא ינוד, מותר.
- ▶ מותר לתלות נדנדה על וו תליה שמחובר לקיר וכדומה.
- ▶ עפיפון – כתבו הפוסקים שראוי להימנע מהשימוש בו בשבת.
- ▶ קליעה למטרה – באם ההדבקה למטרה היא באמצעות סקוטש אין כל איסור, אך בחץ שננעץ בשעם וכיו"ב – יש מחמירים.

